

ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ

Цапук О. В.

*здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти
факультет географії, історії та туризму
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»*

Старжець В. І.

*кандидат історичних наук, старший викладач кафедри історії
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»*

Інтерактивні методи навчання відіграють важливу роль у сучасній педагогічній практиці, особливо на уроках історії в старших класах. Використання інтерактивних підходів сприяє покращенню навчального процесу, залучає учнів до активної участі, розвиває їхні знання та навички, а також стимулює критичне мислення та творчий потенціал.

Основні переваги інтерактивних методів навчання на уроках історії включають:

Залучення учнів до активного навчання. Інтерактивні методи позитивно впливають на мотивацію учнів та збільшують їх зацікавленість до навчального матеріалу. Завдяки взаємодії з історичними подіями та рольовими ситуаціями, учні активно залучаються до процесу навчання, що сприяє більш ефективному засвоєнню історичних знань.

Розвиток критичного мислення. Інтерактивні методи допомагають учням розглядати історичні події з різних позицій, аналізувати їх з різних ракурсів і формувати власні думки та дедукції. Це сприяє розвитку критичного мислення та аналітичних навичок, що є важливими для розуміння складних історичних процесів [1, с. 60].

Стимулювання творчості. Інтерактивні методи навчання на уроках історії сприяють творчому мисленню учнів. Розв'язування історичних кейсів, ролеві ігри, дебати та проектна діяльність дозволяють учням створювати власні робочі гіпотези, висувати аргументовані думки та розвивати творчість.

Сприяння співпраці та комунікації. Інтерактивні методи навчання сприяють взаємодії та співпраці між учнями. Групова робота, дебати та проектна діяльність вимагають взаємодії та обміну ідеями, що сприяє розвитку комунікативних навичок учнів [4, с. 42].

Незважаючи на численні переваги, інтерактивні методи навчання також мають деякі недоліки, які необхідно враховувати при їх впровадженні на уроках історії. Деякі з основних недоліків інтерактивних підходів включають:

Затримки у навчальному процесі. Використання інтерактивних методів може вимагати більше часу на підготовку та проведення уроку. Планування рольових ігор, дебатів або проектної діяльності може вимагати значних зусиль вчителя. Це може призводити до затримок у навчальному процесі, особливо якщо вчителі не мають достатньо досвіду у використанні цих методів.

Складність оцінювання. Оцінювання робіт та активностей учнів під час інтерактивних занять може бути важким завданням. При використанні групової роботи або дебатів, де кожен учень вносить свій внесок, оцінювання індивідуального внеску може стати викликом для вчителя. Потрібно розробити об'єктивні та справедливі критерії оцінювання, щоб враховувати різні ролі та внески учнів у колективних активностях.

Загроза розсіювання уваги. Велика кількість активних методів, таких як рольові ігри чи мозковий штурм, може створювати загрозу розсіювання уваги учнів. Необхідно правильно балансувати між активністю і зосередженістю на засвоєнні знань та розумінні історичних подій.

Відмова від традиційних методів. При впровадженні інтерактивних методів, може виникати тенденція відмовлятися від традиційних лекцій або інших методів навчання. Важливо знайти золоту середину та комбінувати різні підходи для досягнення балансу між активним та пасивним навчанням [5, с. 132].

Незважаючи на недоліки, використання інтерактивних методів навчання на уроках історії може суттєво покращити якість навчання та зробити процес вивчення історії захоплюючим та змістовним для учнів. Ці недоліки можуть бути подолані завдяки належній підготовці та практиці, що дозволить вчителям досягти кращих результатів у навчанні історії.

Попри ці недоліки, переваги інтерактивних методів значно перевищують їх недоліки, оскільки вони стимулюють активний розвиток учнів, сприяють залученню до навчання та розвитку критичного мислення. Враховуючи педагогічний досвід та індивідуальні потреби учнів, вчителі можуть ефективно впроваджувати інтерактивні методи в навчальний процес для забезпечення якісного та захоплюючого навчання історії [4, с. 51].

Інтерактивні методи навчання на уроках історії можуть сприяти покращенню засвоєння інформації та знань учнями. Однією з головних переваг інтерактивного підходу є активна участь учнів у процесі навчання. Замість пасивного приймання інформації від вчителя, учні стають активними учасниками уроку, взаємодіють з матеріалом, обговорюють тему з однокласниками, розв'язують завдання та задачі. Такий підхід дозволяє краще засвоювати новий матеріал, оскільки учні залучають різні сенсорні канали – зоровий, слуховий, моторний тощо. Завдяки цьому інформація сприймається більш ефективно та глибше усвідомлюється [3].

Отже, незважаючи на обмеження, використання інтерактивних методів навчання на уроках історії є важливим кроком у напрямку покращення навчального процесу та стимулювання інтелектуального розвитку учнів. З метою збільшення переваг інтерактивного навчання та подолання обмежень, педагоги повинні удосконалювати свої навички та знання в області інтерактивних методів, добирати доцільні методи відповідно до змісту уроку та потреб учнів, а також забезпечувати адекватний

контроль і оцінювання результатів учнів. Це допоможе забезпечити ефективне та успішне впровадження інтерактивних методів навчання на уроках історії та сприятиме збагаченню навчального процесу для кожного учня.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гончар Л. Інтерактивні методи навчання на уроках історії: теоретичний аспект. Вища освіта України. 2018. № 3. С. 60-65.
2. Козлов, М. М. Інтерактивні методи викладання історії в закладах професійно-технічної освіти. Професійна освіта: методологія, теорія та технології. 2016. № 5. С. 71-76.
3. Методичні вказівки до вивчення модуля «Інноваційні та інтерактивні технології навчання»: наук. метод. розробка. URL:
4. <https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/24733/Metodychni%20Vkazivky%20Kursu20Innovatsiini%20Ta%20Interaktyvni%20Tekhnolohii%20Navc%20hannia.pdf?sequence=1>
5. Пометун А. В., Пироженко О. І. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: науково-методичний посібник. Київ: А.С.К., 2004. 192 с.
6. Панченко В. С. Сучасні підходи до використання інтерактивних методів на уроках історії. Педагогічний альманах. 2019. № 30. С. 131-138.
7. Технології навчання дорослих. Упор. О. Главник, Г. Бевз. Київ: ПП Главник, 2006. 120 с.

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ ІСТОРІЇ

Ціпан І. І.

*здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти
факультет географії, історії та туризму
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'ячука»*

Сучасний стан розвитку освіти передбачає використання комп'ютерних технологій, які є основою інформаційних засобів навчання. В умовах збільшення кількості та об'єму інформації, навчальні підручники не здатні ефективно виконувати такі освітні завдання, як оновлення змісту освіти, забезпечення особистісно-орієнтованого навчання та розвитку інформаційно-комунікаційної компетентності [5, с. 96].

Відповідно до Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти, який спрямований на виконання завдань закладів загальної середньої освіти і визначає вимоги до освіченості учнів основної і старшої школи, інформаційно-комунікаційна компетентність здобувача освіти визначається як здатність використовувати інформаційно-комунікаційні технології та відповідні засоби для виконання особистісних і суспільно значущих завдань [3]. Формування інформаційно-комунікаційної компетентності учнів, зміст якої є інтегративним, відбувається у результаті застосування під час вивчення всіх предметів навчального плану діяльнісного підходу, який спрямований на розвиток умінь і навичок здобувача освіти; застосування здобутих знань у практичних ситуаціях; пошук шляхів інтеграції до соціокультурного та природного середовища.